

**KARAMANOĞLU MEHMETBEY
ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ
FAKÜLTESİ
KLİNİK BİLİMLER BÖLÜMÜ
ENDODONTİ ANABİLİM DALI**

**ENDODONTİ KLİNİĞİNDE UYULMASI GEREKEN
KLİNİK DÜZEN VE KURALLAR**

A. KLİNİK ÇALIŞMA DÜZENİ

1. Klinik çalışma saatleri sabah 08:30-12:00, öğleden sonra 13:00-17:00 arasındadır. Öğrencilerin belirtilen çalışma saatlerine riayet etmeleri ve klinik başlangıç saatinde çalışmaya hazır bulunmaları zorunludur. Geçerli mazereti bulunan öğrencilerin klinik sorumlusu öğretim elemanından izin almaları gerekmektedir.
2. Sabah ilk hasta 08:30'da, öğleden sonra ilk hasta 13:00'te kliniğe alınacaktır. Öğrencilerin hasta kabul saatinden önce ünit, alet ve gerekli materyal hazırlıklarını tamamlamış olmaları gerekmektedir.
3. Kliniğe geç gelen, hasta randevu saatlerine uymayan veya hastasını haklı bir gerekçe olmaksızın bekleten öğrencinin ilgili klinik uygulaması değerlendirmeye alınmayabilir ve ilgili işleminden puan verilmeyebilir.
4. Klinik uygulama süresince devam zorunludur. Devamsızlık süresi toplam klinik çalışma süresinin %20'sini aşamaz. Devamsızlık sınırının aşılması durumunda öğrenci ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda değerlendirilir.
5. Öğrencilerin kliniğe fakülte tarafından belirlenen klinik forma ile gelmeleri ve isimliklerini görünür şekilde takmaları zorunludur. Saçlar çalışma alanını etkilemeyecek şekilde toplanmalı; yüzük, bilezik ve benzeri enfeksiyon kontrolünü olumsuz etkileyebilecek aksesuarlar kullanılmamalıdır.
6. Klinik çalışma saatleri içerisinde cep telefonları yalnızca eğitim veya klinik gereklilik halinde ve sorumlu öğretim elemanının bilgisi dahilinde kullanılabilir. Hasta tedavisi sırasında kişisel amaçlı cep telefonu kullanımı yasaktır.
7. Hastaların öğrencilere dağıtımı klinik sorumlusu öğretim elemanı tarafından yapılır. Klinik sorumlusunun bilgisi ve onayı olmadan öğrenciler kendi aralarında hasta değişimi yapamazlar.
8. Hastaya uygulanacak tedavi planı, işlemin kapsamı ve gerekli durumlarda hasta katılım payları veya ücretlendirmeye ilişkin bilgiler işlem öncesinde hastaya açıklanmalıdır.
9. Hastanın anamnezi eksiksiz alınmalı; sistemik hastalıkları, kullandığı ilaçlar, alerjileri ve dental öyküsü kaydedilmelidir. Gerekli durumlarda ilgili branşlardan konsültasyon istenmeden tedaviye başlanmamalıdır.

10. Bilgilendirilmiş hasta onamı tedaviye başlanmadan önce işlem, tedavi süreci ve gerekli görülen durumlarda alternatif tedavi seçenekleri hakkında bilgilendirilmelidir.

B. HASTA MUAYENESİ VE TEDAVİ UYGULAMALARI

11. Hastanın klinik ve gerekli radyografik değerlendirmesi yapıldıktan sonra ön tanı ve tedavi planı oluşturulacaktır. Sorumlu öğretim elemanından endikasyon onayı alınmadan tedaviye başlanamaz.

12. Hastaya yapılacak işlemlere ilişkin Turcosoft kayıtları, hasta tedavisinin başlangıcında doğru hasta, doğru diş ve doğru işlem üzerinden yapılmalıdır.

13. Öğrenciler Turcosoft sistemin e yalnızca kendi kullanıcı adı ve şifreleriyle giriş yapmalıdır. Başka bir öğrencinin kullanıcı hesabı üzerinden gerçekleştirilen klinik işlemler ilgili öğrenci adına değerlendirmeye alınmaz.

14. Tedavi planında değişiklik yapılması gerektiğinde sorumlu öğretim elemanının onayı alınmalıdır. Öğrenci kendi kararıyla tedavi planını değiştiremez.

15. Kavite preparasyonu, çürüğün uzaklaştırılması, kanal girişlerinin belirlenmesi, gutalı film, guta kesimi, dolum filmi, matriks uygulaması, restoratif materyalin uygulanması, bitirme ve polisaj gibi klinik işlemlerin gerekli aşamalarında sorumlu öğretim elemanının kontrolü ve onayı alınmalıdır.

16. Öğretim elemanının kontrolü ve onayı alınmadan bir sonraki tedavi aşamasına geçilmemelidir. Kontrol edilmeden tamamlanan işlemler klinik değerlendirmede geçersiz sayılabilir.

17. Restoratif tedaviler sırasında çalışma alanının uygun şekilde izolasyonu sağlanmalıdır. Endikasyon bulunan vakalarda rubber dam izolasyonu tercih edilmelidir. Rubber dam uygulanmadığı durumlarda uygun alternatif izolasyon yöntemleri kullanılmalıdır.

18. Adeziv sistemler, kompozit rezinler, cam iyonomer simanlar, pulpa koruyucu materyaller, kök kanal patları, döner eğe sistemleri, el eğe sistemleri, apeks locater ve diğer restoratif materyaller üretici önerilerine ve klinik uygulama prensiplerine uygun şekilde kullanılmalıdır.

19. Işıklı polimerize edilen materyallerde polimerizasyon cihazı uygun şekilde kullanılmalı; ışık ucunun restorasyona mümkün olduğunca yakın ve uygun açıda konumlandırılmasına dikkat edilmelidir.

20. Restorasyon tamamlandıktan sonra anatomik form, marjinal uyum, proksimal kontak, oklüzyon ve yüzey düzgünlüğü kontrol edilmeli; gerekli bitirme ve polisaj işlemleri tamamlanmalıdır.

21. Tamamlanan endodontik tedavi sorumlu öğretim elemanı tarafından kontrol edilmeden hasta klinikten gönderilmemelidir.

22. Öğrencinin gerçekleştirdiği her klinik işlem ilgili klinik kayıt sistemine ve öğrenci/staj takip formuna eksiksiz şekilde kaydedilmelidir. Yapılmayan veya sorumlu öğretim elemanı tarafından onaylanmayan işlemler klinik puanına dahil edilmez.

C. KLİNİK ÇALIŞMA VE MALZEME DÜZENİ

23. Hasta tedavisine başlamadan önce işlem sırasında kullanılacak tüm alet ve materyaller eksiksiz olarak hazırlanmalıdır.

24. Tedavi sırasında diğer öğrencilerden malzeme veya alet alışverişi yapılmamalıdır. Klinik tarafından sağlanan malzemeler ilgili personelden usulüne uygun şekilde temin edilmelidir.

25. Hasta muayenesi ve tedavisi sırasında kullanılacak aletler uygun kuvvet veya tabla içerisinde düzenli şekilde bulundurulmalıdır. Kontamine alet ve malzemeler çalışma alanı dışında bırakılmamalıdır.

26. Frezler, matriks sistemleri, el eğeleri, döner eğeler ve diğer küçük ekipmanlar çalışma sırasında kaybolmayı ve kontaminasyonu önleyecek şekilde düzenli kullanılmalıdır.

27. Klinik demirbaşları ve sarf malzemeleri özenli ve ekonomik kullanılmalıdır. Gereksiz ve hatalı materyal kullanımından kaçınılmalıdır.

28. Öğrenci kusuru veya dikkatsizliği nedeniyle klinik cihazlarında veya demirbaşlarında meydana gelen hasarlar hakkında ilgili mevzuat kapsamında gerekli işlemler uygulanabilir.

D. ÜNİTLERİN HAZIRLANMASI, DEZENFEKSİYONU VE TOPLANMASI

29. Hasta ünite alınmadan önce ünit ve çalışma yüzeyleri uygun yüzey dezenfektanı ile temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.

30. Hasta ve hekimin temas edeceği başlık, kolçak, reflektör tutacakları, ünit tablası, kontrol düğmeleri, hava-su spreyi ve aspirasyon sisteminin gerekli bölümleri uygun bariyerlerle kaplanmalıdır.

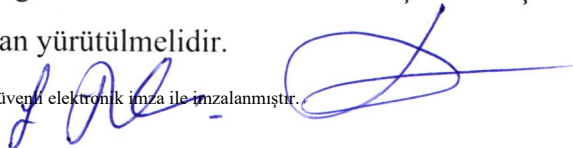
31. Her hastadan sonra kullanılan bariyerler değiştirilerek çalışma yüzeyleri yeniden dezenfekte edilmelidir.

32. Aeratör, anguldruva, mikromotor başlıkları ve benzeri tekrar kullanılabilir aletlerin dezenfeksiyon ve sterilizasyon işlemleri fakültenin enfeksiyon kontrol prosedürlerine uygun şekilde gerçekleştirilmelidir.

33. Işınli dolgu cihazının ışık ucu, apek locator ucu ve endomotorlar her hastadan sonra uygun şekilde dezenfekte edilmeli ve cihaz dikkatli kullanılmalıdır.

34. Tedavi sırasında kontamine eldivenle bilgisayar, telefon, dolap, çekmece, kapı kolu veya temiz malzemelere temas edilmemelidir.

35. Tedavi işlemini gerçekleştiren öğrencinin kontamine alan dışındaki işlemleri gerekli durumlarda yardımcı öğrenci tarafından yürütülmelidir.

36. Seans sonunda hasta kaldırıldıktan sonra ünit başlangıç pozisyonuna getirilmeli, kullanılan bariyerler uzaklaştırılmalı ve ünit dezenfekte edilerek bir sonraki hasta için hazırlanmalıdır.

E. HASTALAR VE KLİNİK ÇALIŞANLARIYLA İLETİŞİM

43. Klinik ortamında hasta güvenliği ve çalışma huzurunun korunması esastır. Yüksek sesle konuşmak, yüksek sesli müzik dinlemek, çalışma alanında düzensiz davranmak ve diğer çalışanları rahatsız edecek davranışlarda bulunmak yasaktır.

44. Öğretim elemanı veya klinik çalışanıyla görüşülmesi gerektiğinde yüksek sesle uzaktan seslenmek yerine ilgili kişinin yanına gidilmelidir.

45. Klinik personeline, öğretim elemanlarına, diğer öğrencilere ve hastalara karşı mesleki etik ve nezaket kurallarına uygun davranılmalıdır.

46. Hastalara randevu, tedavi süresi tedavinin devamı veya klinik işleyişi hakkında kesin bilgi verilmeden önce gerekli durumlarda klinik sorumlusuna danışılmalıdır.

47. Hastalarla herhangi bir nedenle tartışmaya girilmemelidir. Sorun yaşanması halinde durum doğrudan klinik sorumlusu öğretim elemanına bildirilmelidir.

48. Hasta mahremiyetine dikkat edilmeli; hastaya ait klinik bilgiler, görüntüler ve kişisel veriler eğitim amacı dışında kullanılmamalı ve yetkisiz kişilerle paylaşılmamalıdır.

49. Klinikte hasta fotoğrafı veya klinik görüntü alınması gerektiğinde gerekli hasta onamı ve sorumlu öğretim elemanı izni olmadan kayıt yapılmamalıdır.

50. Bu kurallara uymayan öğrenciler hakkında klinik sorumlusu tarafından gerekli uyarı ve değerlendirme yapılır. Tekrarlayan veya hasta güvenliğini tehlikeye atan durumlarda ilgili fakülte ve staj mevzuatı hükümleri uygulanır.

Dr. Öğr. Üyesi Endodonti Anabilim Dalı Başkanı

Sümeyye KOYUNCU

ENDODONTİ STAJI İÇİN GEREKLİ MALZEMELER

- 4 adet metal bardak
- Rodyum ayna 3 adet
- Rubber dam seti ve örtüsü
- 06 K File-08 K File (1 er kutu)
- 15_40 ve 45_80 K ve H File (1 er kutu)
- Gutta perka ve papper point (15-80, 02 taper, 1 er kutu)
- Endomotor eğeleri (EndoArt Smart Gold Kanal Eğesi 04 ve 06 taper 1 er kutu)
- Endo motor eğesi ile uyumlu 04 taper gutta perka
- Endoblok
- 1 paket nitril eldiven
- 15-40 Sprider (1 kutu)
- 4 set frez seti (küçük-orta-büyük boylarda elmas rond, çelik rond, alev uçlu, lobut, fissür, parlatma lastiği, Arkansas taşı) (4. Sınıflar 3 set, 5. Sınıflar 6 set)
- Muayene seti (ayna, sond, presel)
- Aerotor
- Mikromotor ve anguldruva

Not: Klinik uygulamanın niteliğine göre sorumlu öğretim elemanı tarafından ek malzeme talep edilebilir.

ENDODONTİ KLİNİK UYGULAMADA YAPILACAK İŞLERİN DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

1. HEKİM HAZIRLIĞI

- 1.1. Klinik kıyafeti temiz ve uygun mu, isimlik takmış mı?
- 1.2. Maske, eldiven ve gerekli kişisel koruyucu ekipmanlar eksiksiz ve uygun şekilde kullanılıyor mu?

2. ÜNİT VE HASTA HAZIRLIĞI

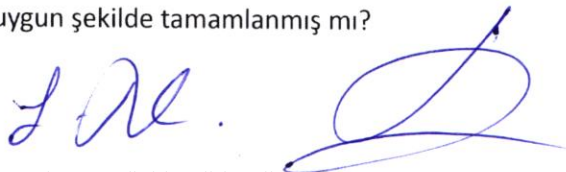
- 2.1. Ünit ve temas yüzeylerinin dezenfeksiyonu ile gerekli yüzey izolasyonu yapılmış mı?
- 2.2. Hasta pozisyonu yapılacak işleme uygun şekilde ayarlanmış mı?
- 2.3. Tedaviye özgü gerekli el aletleri, döner aletler ve malzemeler işlem öncesinde hazırlanmış mı?

3. MUAYENE, TANI VE KAYIT

- 3.1. Sistemik ve dental anamnez doğru ve eksiksiz olarak alınmış mı?
- 3.2. Klinik ve radyografik muayeneler yapılmış mı?
- 3.3. Tanı ve tedavi endikasyonu doğru konulmuş mu?
- 3.4. Tedavi seçenekleri ve gerekli bilgilendirme hasta/ebeveyn ile paylaşılmış mı?
- 3.5. Klinik kayıtlar doğru ve eksiksiz olarak tamamlanmış mı?
- 3.6. İşlem sonu değerlendirme yapılmış, gerekli öneriler ve kontrol planı oluşturulmuş mu?

4. KÖK KANAL TEDAVİSİ

- 4.1. Tanı ve endodontik tedavi endikasyonu doğru konulmuş mu?
- 4.2. Yeterli izolasyon sağlanmış mı?
- 4.3. Çürük dokusu kontrollü şekilde uzaklaştırılmış ve sağlam diş dokusu korunmuş mu?
- 4.3. Pulpanın korunmasına yönelik gerekli yaklaşım doğru şekilde uygulanmış mı?
- 4.4. Kanal tedavisi gereksinimi doğru bir şekilde tespit edilip kavite preparasyonu, kanal girişleri doğru bir şekilde belirlenmiş mi?
- 4.5. Boy ölçüm aşaması apeks locater ile doğru bir şekilde yapılmış mı?
- 4.6. Gerekli el eğeleri ve döner ege sistemleri doğru hız ve tork değerlerinde kullanılmış mı?
- 4.7. Gotalı film aşamasında kaliteli bir röntgen elde edilmiş mi?
- 4.7. Guta kesimi yeterli seviyede yapıp temiz bir doku elde edilmiş mi?
- 4.8. Dolum filmi alınarak üst restorasyon öncesi son kontroller yapılmış mı?
- 4.9. Matriks ve kama gereksinimleri doğru değerlendirilmiş ve uygun şekilde kullanılmış mı?
- 4.10. Restoratif materyal uygun klinik teknikle uygulanmış mı?
- 4.11. Restorasyonun anatomisi, marjinal bütünlüğü, kontakları ve oklüzyonu kontrol edilmiş mi?
- 4.12. Bitirme ve polisaj işlemleri uygun şekilde tamamlanmış mı?

4.13. Hasta/ebeveyne işlem sonrası gerekli bilgilendirme yapılmış mı?

NOT 1: Klinik uygulamalar, ilgili gün için Endodonti Anabilim Dalı nöbet çizelgesine göre görevlendirilen öğretim elemanlarının sorumluluğunda yürütülür.

NOT 2: Öğrencinin Endodonti stajından başarılı sayılabilmesi için klinik uygulama barajının tamamlanmış olması ve klinik uygulama yeterlilik notunun 60'ın üzerinde olması gerekmektedir.

4. VE 5. SINIF KLİNİK UYGULAMA ENDODONTİ STAJI BARAJLARI

4. SINIF KLİNİK UYGULAMA DERSİ

Gruplar halinde gelecek öğrenciler için ders geçme barajları belirlenmiştir. İlgili eğitim-öğretim yılında 4. Sınıf Klinik Uygulaması için;

- Diş sayısından bağımsız 13 kanal yapımları istenmektedir. Her hasta bitiminde yapılan işler gözetmen eğitmen tarafından puanlanacaktır.
- Her öğrenciye bir ünit düşmemesi durumunda asisteli çalışma yapılacaktır.
- Staj başı ve staj sonunda klasik sınav yapılacak, ve hasta puanlamaları ile ortalaması alınacaktır.
- Geçme koşulu için bu not en az 60 olmalıdır. 60 alamayan öğrenci yaz telafisine kalır. Yaz telafisinde barajının yarısı kadar işi bitirmek ve staj sonu telafi sınavından 60 geçer not almak zorundadır.

5. SINIF KLİNİK UYGULAMA DERSİ

Gruplar halinde gelecek öğrenciler için ders geçme barajları belirlenmiştir. İlgili eğitim-öğretim yılında 5. Sınıf Klinik Uygulaması için;

- Diş sayısından bağımsız 35 kanal yapımları istenmektedir. Her hasta bitiminde yapılan işler gözetmen eğitmen tarafından puanlanacaktır.
- Her öğrenciye bir ünit düşmemesi durumunda asisteli çalışma yapılacaktır.
- Staj başı ve staj sonunda klasik sınav yapılacak ve hasta puanlamaları ile ortalaması alınacaktır.
- Geçme koşulu için bu not en az 60 olmalıdır. 60 alamayan öğrenci yaz telafisine kalır. Yaz telafisinde barajının yarısı kadar işi bitirmek ve staj sonu telafi sınavından 60 geçer not almak zorundadır.

